



J. Langus.

Mi posebno!

V človeški naravi je, da hrepenimo po veselju, po sreči. Stvarnik sam je položil to hrepenenje v srce kot močno oporo in gonilno silo v življenskem boju.

Družabni red, duh časa in tudi lastna krivda je v vseh časih mnogim otežkočila pot do naravnega veselja. Zato jih je mnogo bilo in jih je še prav mnogo, ki segajo po nepravih, umetnih sredstvih, ki naj bi jim vsaj za trenutek pomagala pozabiti teže dneva in skrb noči. Med taka, najbolj rabljena opajajoča sredstva moramo šteti na prvem mestu — alkohol.

Pravici do razvedrila in udobnosti je pa Bog postavil mejo. Kdor jo prekorači, greši zoper Njega, zoper sebe in zoper družbo. Alkohol kot omamlilna pijača zamagli v človeškem razumu spoznanje te meje tako, da človek niti ne ve, kdaj jo je prestopil. Kdor pa je šel mimo mejnika zmernosti in vzdržnosti, ta je kakor premagani, s katerim alkohol — zmagalec stori kar hoče: iztrga mu iz srca principe vere, uničuje zmisel za vsako kulturo, izpodkopava zdravje, okuži jeklo volje in najhujše-omaje vero v sebe, da more tak premaganec postati le še hlapec, hlapec sebi in drugim, hlapec vsem in v vsem.

In ti Orel, član katoliške kulturne organizacije, ti, ki si „Bogu otrok in domovini sin“, ti bi hlapčeval alkoholu in po njem vsem drugim? Nikomur hlapec! Tudi sebi ne in ne alkoholu, nikomur!

Za kulturnim napredkom stremimo. „Alkoholizem in kultura si nasprotujeta kot

noč in dan.“¹ „Z alkoholizmom kultura v resnici sebe ubija.“² Kar pa ubija kulturo, je nam sovražno in alkohol je naš najhujši sovražnik. Naša dolžnost je, da se bolj kot drugi trudimo za izobrazbo; zato smo mi posebno dolžni boriti se proti alkoholu.

„Današnji alkoholizem s svojimi gnusnimi spremljajočimi pojavi je najjasnejši izraz in nujen posledek materializacije cele vzgoje ter vsega javnega in privatnega življenja.“³ Dom orla ni v jarku, višava je njegovo kraljestvo. Proč od materije, kvišku k našim vzorom je naš pravec. Pijančevanje je najtežje breme, ki človeka ovira v poletu. Ne samo toliko kot drugi ljudje, več, drugim vzgled hočemo biti. Zato pa moramo mi še posebno biti proti pijančevanju.

Grkov in Rimljanov niso rešile močne mišice izbornih telovadcev pred propadom, ki so si ga izkopali z razuzdanostjo in alkoholizmom. Tudi nas ne bo ohranila in dvignila samo vežba telesa, vežbe duha in volje nam je treba. To pa je naš program. Izvrševali ga nebi, če ne dvignemo visoko prapora — proti alkoholizmu.

„Slovensko ljudstvo je bolno. Docent dr. Iv. Robida je pri ljudskem shodu v Ljubljani dne 22. jan. 1922. ugotovil, da je alkoholizem njegovo največje gorje.“⁴ Mi, izbrana četa našega ljudstva, pa naj držimo

1) Čas XVII. zvez. I. stran 31. 2) istotam. 3) tam stran 35. 4) Čas XVI. zvez. III. str. 221.

križem roke še dalje pri tej ugotovitvi? Mi, Orli, imamo še posebno dolžnost, da zmanjšamo gorje slovenskega ljudstva, da ga rešimo bolezni alkoholizma.

Človek potrebuje pred vsem za svoje življenje doma, prijetnega doma, razgovora, prijateljstva, duhovnih pobud in tudi gotovo mero udobnosti.⁵ Ako nimaš starišev in doma in ako nimaš doma vsega tega, ali nimaš nadomestila za družino v organizaciji? V tej družini imaš dovolj razgovorov, same prijatelje, vedno nove duhovne pobude in mnogo udobnosti. Pa če v odseku (društvu) tega ni? Zakaj pa ni? Mar nisi tudi ti član, kaj ne nosiš na tem tudi ti nekaj krivde?

Ali boš hišo radi enega madeža podrl? Ne beži torej od odseka, ki premalo dela, pomagaj mu k večjemu življenju!

Radi zabave in veselja mora biti vino ali celo žganje? Ni prav, da segaš radi razvedrila po škodljivih sredstvih; in tem manj prav je, ker imaš dobra in koristna na razpolago. Ne hodi tik do meje, ne boš se pravi čas zavedel, kedaj jo prekoračiš. Čim delj si na strani zmernosti, tem varnejši si.

Da, mi Orli smo še prav posebno dolžni delati na to, da alkoholizem izgine iz naših vrst, da se kolikor mogoče umakne iz našega naroda. Posebno mi, ker ljubimo svobodo in samozavest, katero uni-



Orlovska družina v Višnji gori.

Mati: Ivana roj. Skubić
r. 1880

Oče: Josip Erjavec, fotograf
r. 1871

Sinovi: Metod, Vinko, Andrej, Srečko, Ciril, Stanko, Anton, Jože, Alojzij, Janez.

čuje alkohol. Posebno mi, ker smo člani kulturne organizacije, alkohol pa kulturo ubija. In še posebno mi, ker smo člani katoliške organizacije, ki nas vodi k Bogu, alkohol pa tlači vse v samo materialnost. Mi, ker smo člani telovadne

organizacije, alkoholizem pa podira, kar telesna vzgoja gradi. „Razmere in pivske navade, ki so se pri nas razpasle, nikakor ne vodijo do blagostanja in višje kulture; marveč v hiralnice, blaznice, v ječe in — v grob“.⁶

5) Soc. Misel II. šte. 2. stran 35.

6) Čas XVII. zvez. II. str. 39.

○○○○○○○○

Kako se pripravljamo na V. katoliški shod, ki bo že čez dva meseca?

† Brat Dore Masič.

Teško je pisati mrtvaški križec pred ime znanca, težje pred ime tovariša, s krčevito boleštvjo v duši ga pišem pred prijatelja brata Orla, ki je tolikrat vodil in razporejal orlovske nastope in v najlepši moški dobi odšel od nas. Zapustil nas je estetično globoko čuteč sobojevnik, ki je s svojo bogato mislijo snoval vedno nove načrte, kako bi orlovski nastopi čim jasneje izražali geslo: „Bogu in domovini!“ Zapustil nas je pošteni, zvest prijatelj in globok spoznavalec ljudske duše, ki je bil po svojem delu, vedno veselem in šegavem značaju poznan v naših organizacijah in izven njih širom Slovenije. Umrl je priprosti mladi mož, ki bahavosti, laži, hinavstvu in malodušnosti nikdar in nikjer ni prizanesel s svojo, če treba tudi ostro besedo, zahtevajoč od vsakega odkritosrčnosti, pristnosti in naravnosti v besedi in dejanju, kakršen je bil sam.

Rodil se je 20. marca 1891 v Ljubljani; Šentpetersko predmestje z vsem svojim obilježjem je oplo-dilo njegov duh v rani mladosti. Igre in „vojaški“ nastopi dečkov, ki jim je Dore vedno načeloval, so živahnega in veselega dečka usposobili za poznejše delo v naših organizacijah. Iz tega detinskega igranja — Dore je bil takrat režiser, igralec in reditelj-vaditelj otrokom, kakor pozneje odraslim — iz te detinske vzgoje se je nujno razvila njegova družabnost, dočim je po svojih stariših podedoval kraško žilavost in odločnost.

Dore ni bil srečen, ako ni bil v društvu in družbi, ni bil srečen, ako ni režiral, igral ali vodil raznovrstnih prireditev od njegovih znanih, globoko zamišljenih Miklavževih večerov do velikih orlovskih nastopov. Povsod je izkusil poudariti na izrazih način idejo naših organizacij.

Dore je bil zvest in odkritosrčen prijatelj in vzor Orla. Globokoveren, veder značaj je sicer znal skriti pred svetom svojo boleštvjo s humorja polno besedo, toda ni znal skriti in zatajiti svojega prepričanja. Sam odkritosrčen se ni dal ukaniti po lepi zaviti besedi; rahlo je pomežiknil ter imel takoj duhovito krilatico, s katero je nasprotnika bolj zavrnil kakor z dolgim razlaganjem.

S tem svojim nastopanjem, s svojo preudarnostjo in inicijativnostjo si je pri-

dobil prijateljev, ki smo naravnost hrepeli po njegovi družbi. Med najpriprostejšimi sloji se je on — Krekov ljubljenec — najboljše počutil, zato ga vidimo kot akademika Zarjana v izobraževalnem društvu „Kres“ v Gradcu, kot kat. starešino sredi naših prosvetnih organizacij v mestu in na deželi, sredi orlovskih vrst, med odborniki SKSZ. in v dramatičnih odsekih. Načrt za poslovnik SKSZ, tega kompliciranega regulatorja našega društvenega življenja, je pretežno njegovo delo, žal, da ni dočakal, da se uveljavi še pred njegovo smrtjo.

Marsikateri vojak Slovenec bivšega 17. p. p. se ga spominja kot zvestega tovariša in dobrega predstojnika; saj ni bilo nikogar med častniki, ki bi bil v bojni črti ali v laškem ujetništvu zaradi svojega dobrega, usmiljenega srca, postrežljivosti in prijateljstva bolj popularen od njega. S solzami v očeh pripovedujejo tovariši častniki ali priprosti vojaki, kako je skušal lajšati težke ure vojaškega življenja in ujetništva svoji družbi z najrazličnejšimi domisleki.

Toda ko je šlo za načela, je Dore postal resen, odločen in neizproslen. Ves humor se mu je prevrgel v jedko ogorčenje, s katerim je obsojal klečeplaztvo in lizunstvo, surovo šalo je zavrnil z zgražanjem, nadutost osvetil na najbolj občutljivi točki. Kako nesmrtno se je n. pr. norčeval iz onih „junakov“, ki so šele ob prevratu iznašli svoje „narodno mučeništvo“, dasi so bili prej vsaj plahi in ponižni stremuhi, če že ne kruti zagrizeno naduti militaristi! Koristolovstvo je bilo njemu tuje, v društvih je zahteval od vsakega nesebično delo, kakor je bil sam vedno mož čistih namer in vzor nesebičnosti.

Ob njegovi smrti je boleštvno jeknilo v naših organizacijah, njegov veličastni pogreb je pričal o veličini njegovega srca, njegovega duha in dela. Njegova smrt je razmajala množice, ki so se hotele oddolžiti njegovemu spominu za veselo bodrilno besedo, za zvestobo in prijateljstvo; iz hvaležnosti in za priznanje njegovega dela so se zgrnile ob njegovi rakvi, ki je ležala sredi vencev in cvetk, ter mu sledile na zadnji poti prav do prerane gomile. Br.



Langus se je v toplih besedah spominjal ob odprtem grobu njegovih velikih zaslug za naše organizacije. Predvsem orlovstvo, SKSZ, Ljudski oder, O. P., ljubljanske pro-

svete in nebroj prijateljev, ki si jih je bil pridobil s svojim iskrenim srcem in odkritim značajem, globoko žalujejo nad njegovim prezgodnjim grobom. N. V.

○○○○○○○○

Skavti.

(J. M.)

Skavti so mladinska organizacija. Skavt (scout, izgovori: skaut) je angleška beseda in pomeni: oglednik, opazovalec, poizvedovalec. Organizacija je še mlada, rodila se je v burski vojni v južni Afriki. Ime, nastalo in odgovarjajoče vojnemu času, je organizacija ohranila tudi v mirnem času. Naše Orle bo zanimalo kaj natančnejšega zvedeti o skavtih (slovenskega izraza dozdej še nimamo, dober bi bil izraz „Mladi junaki“, pa to nazivanje si je že prisvojila hrabra četa naših mladih abstinentov).

V začetku burske vojne 1899. l. je Mafeking v južni Afriki obkolila velika burska vojska. Angleški poveljnik generalni poročnik sir Robert Baden-Powell, tedaj še podpolkovnik, je branil razsežni prostor s komaj 1.000 možmi proti večkratni premoči. Krdelo branilcev se je vedno bolj krčilo, zato so še nedorasle fante pritegnili k brambli. Zelo vneto so delovali celo v najhujšem ognju s tem, da so prenašali povelja in sporočila peš in na kolesu in vršili vse ordonančne posle. Imenovali so jih: Boy Scouts (deški ordonanci).

To je bil začetek mogočne mladinske organizacije angleških skavtov. Njeni ustanovitelji so jo presadili iz vojnih tal v mirna tla. Organizacija si je postavila za cilj, da vzgaja zdravo, krepko, marljivo, pošteno in viteško mladino.

Od Angležev so povzeli skavtstvo že mnogi narodi, eni ravno tako, drugi po svoje prikrojeno. Nemci so jim dali ime „Pfadfinder“ (iskalci potov, stezosledci). Pred vojno je štela njihova organizacija okrog 20.000 odraslih in 60.000 naraščajnikov. Organizacija je nepolitična. „Ne poznamo nobene druge politike nego korist domovine“, je njeno geslo.

Za žensko mladino so ustanovili posebno organizacijo „Zvezo nemških skavtinj“ (Bund deutscher Pfadfinderinnen). Obe združenji sta v dobri tovariški zvezi, delujeta pa ločeno. Spojitve obeh združenj, zlasti skupnih potovanj, se izogibajo.

Nemški skavti si stavijo za zgled srednjeveške viteze in njih vrline. Vitezi so bili: Zvesti Bogu, vladarju in domovini. Njihova čast jim je bila sveta.

Bili so pripravljene dati svoj denar in premoženje, kadar ga je kdo potreboval, in so štedili s priprostim načinom življenja.

Bili so vedno pripravljene na pomoč bližnjemu.

Bili so vsikdar prijazni in vljudni, zlasti napram ženskam in otrokom, slabotnim in pomoči potrebnim.

Vadili so se v viteških umetnostih, da bi bili v stanu uspešno braniti svojo vero in svojo domovino proti sovražnikom.

Gojili in skrbeli so za telesno zdravje in moč, da bi bili sposobni v slučaju potrebe zastaviti za vero in domovino vse svoje sile in tudi življenje.

Ena glavnih viteških dolžnosti pa je bila, da izvrše vsak dan kako delo krščanske ljubezni. —

Da se telesno utrdijo in postanejo spretni in gibčni, se skavti vedno vadijo v telesnih vajah: v telovadbi, potovanju, športnih igrah, tekanju, korakanju, kolesarjenju, plavanju, i. t. d. Glede uživanja alkohola in tobaka so mnenja: „Kdor vidi v pitju in kajenju svoje junaštvo, ne bo nikdar pravi skavt“, zato se obojega vzdrže.

Vera jim je temelj in podlaga pravne izpolnitve. Zahtevajo strogo izpolnjevanje verskih dolžnosti. Imajo predpis: „Vsak skavt mora izpolnjevati dolžnosti svoje verske družbe (na Nemškem so katoličani in luterani), zlasti mora svojo vero očitno kazati z obiskovanjem službe božje. Ne štejemo se poklicane, da delimo verski pouk, to prepuščamo bolj poklicanim, duhovnikom, učiteljem, staršem. Toda zahtevamo, da vsak skavt vestno izpolnjuje predpise svoje vere. Zavedajte se vedno, da so dela ljubezni, ki jih skavtstvo zahteva od vas, zrastle na tleh vere“. —

Osnovna zapoved nemških „Pfadfinderev“ je: „Bodi vedno pripravljen!“ Vedno pripravljen poslušati povelje tistega, ki ima oblast ukazovati (stroga disciplina!) in notranje na vsak dogodek že naprej pripravljen. Telesno si vedno pripravljene, če skrbiš, da postaneš in ostaneš zdrav in krepak.

Deset zapovedi za skavte se glasi:

1. Na čast skavta mora biti možno neomajno zidati. (Skavt mora biti zvest in zanesljiv.)

2. Skavt je zvest svojemu Bogu, svojemu vladarju in svoji domovini.

3. Skavt je svojemu bližnjemu koristen in pripravljen pomagati. Skavt mora biti vedno pripravljen, da pomaga ponesrečencem, in jim, če mogoče, reši življenje.

Prizadevati si mora, da izkaže svojemu bližnjemu vsaj vsak dan eno delo ljubezni.

4. Skavt je prijatelj vsem ljudem in brat tovarišem svoje organizacije.

5. Skavt je hvaležen in vljuden.

6. Skavt je usmiljen do živali.

7. Skavt uboga svoje voditelje brez ugovora.

8. Skavt je vedno veder in vesel. Skavt kaže sploh ob vsaki priložnosti vsikdar le prijazen obraz. To dela vedrega njega samega in tudi druge ljudi. Posebno vočigled nevarnostim je to velike vrednosti.

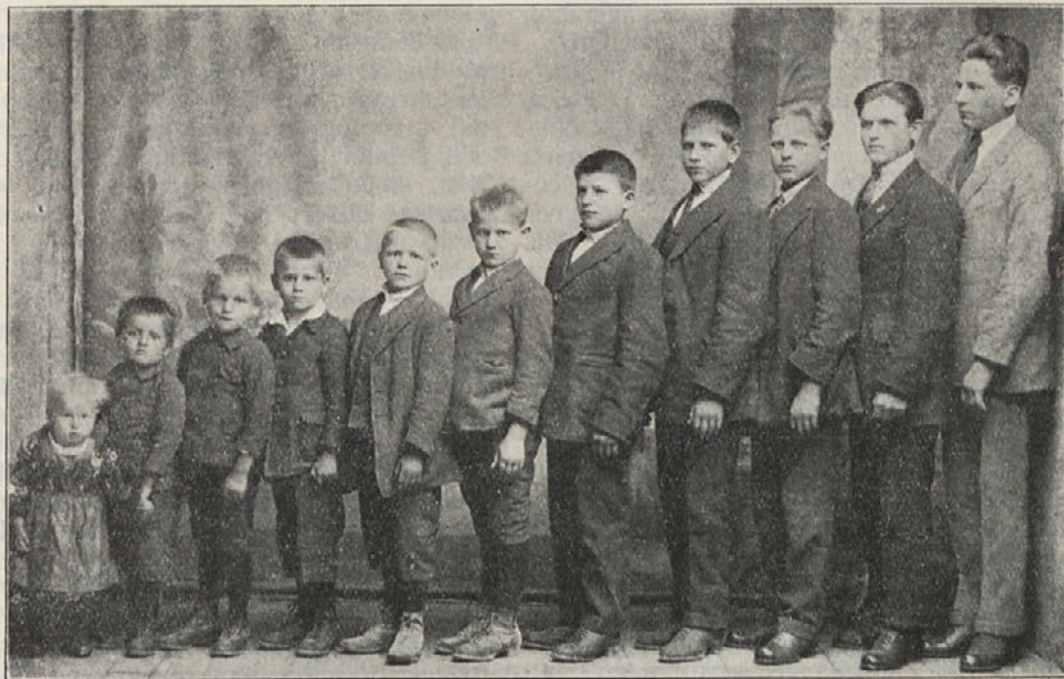
9. Skavt je varčen.

10. Skavt skrbi za snago telesa, pa tudi, da ostane čist v mislih, besedah in dejanju.

Kot praktično navodilo k tem zapovedim se skavtom priporoča: „Rim ni bil sezidan v enem dnevu. Sklenite torej, da se vadite menjavaje vsak dan ali vsak teden vsaj v eni skavtovski zapovedi. Vstrajnost vodi do cilja.“

(Po vojni sta si osnovali svoje skavte tudi francoska in belgijska katoliška telovadska zveza, čehoslovaški Orel pa je na taboru v Brnu imel 4 društva skavtov. Ur.

○○○○○○



Deset bratov Orlov in Orličev — Erjavec, Višnja gora.

Amalija	Metod	Vinko	Andrej	Srečko	Ciril	Stanko	Anton	Jože	Alojzij	Janez
r. 1921	r. 1918	r. 1917	r. 1915	r. 1913	r. 1912	r. 1909	r. 1907	r. 1905	r. 1904	r. 1903

Dr. Ivan Pregelj.

Virago victrix.

Povest iz naših dni.

„6. Nobene bukvice niso tak lepe ...“

O, ti sveto slovensko bogastvo, o ti častitljiva naša dedščina. Kolika si? Kako ti je ime? Pesem je tebi ime, pesem iz stoletja v stoletje, iz dedov v vnuke, iz mater v hčere, pesem iz jeseni v zimo, iz

zime v poletje, pesem v polju in za pečjo, za kolovratom in na božji poti, v cerkvi in na vasi. Pesem je zgodovina naše zemlje, pesem bolešt naših ljudi, pesem naša prakta. Lahko bi šteli in rekli: Takrat je bilo, ko smo kolednice peli, takrat, ko smo zdravice peli, takrat, ko smo vstajenje

oglasili, takrat, ko smo trebili, smodili in vriskali, takrat, ko smo živino v planine gnali in ukali, takrat, ko smo po žetvi in mlatvi na Brezje šli . . . Veliko je veselje slovenske pesmi, pa so tudi žalostne vmes. Prva naša žalostna ni tista, ko fant dekle zapusti, prva je tista, ki jo pojo naši mladi vojaški naborniki, naši novinci, potrjeni soldatje. Strašna je žalost te prve naše žalostne. Iz onih dni živi, ko je cesar snubil naše osemnajstletne za osemnajst let. Hvala Tebi, visoki naš slovenski kralj. Ti jih hočeš imeti le za osemnajst mesecev. Tudi to slovo je hudo, a mora biti. In Orli se ne kisajo; Orli, naši božji soldatje in kraljevi „vojnici“ . . .

* * *

Orlovsko koračnico je hotela preglušiti naborniška, vojaška, manj izbrana v besedah, manj sveta a iskrena, trpko fantovska. Hudirja, da prija in ne sodim niti najbolj gorečih, če jo za dni novačanja bolj ljubijo od one, kako so se dvignili Orli. . .

Novo občutje naborniških dni je prevzelo vsa mlada srca v Podgorju. Očete in matere je zresnilo, fante je razgibalo. Zbližalo je vrstnike, pa če so si bili do tistih mal tuji in odsrčni. Prašal je kdo po čepici in orlovskem peresu, krivci so zavirali. Prašal je, da-li sme sesti k vinu. Rekrutje smejo. Novačenje je zabrisalo za nekaj tednov razliko med udruženimi in divjaki.

Zalaznikovemu Pavlu se baš ni bilo treba bati, da bo moral k vojakom, pa če ga tudi potrdijo. Tem brezskrbneje in mladostno lahkomišlno je zaživel svoje naborne dni. Znova je zažuborela njegova mlada kri, ki se je bila modro umirila v orlovski družbi. Pozno v noč je fantoval, posedal pri Jeraju in Travnu, pil in pel. Sprjaznil se je bil s fanti, ki jih dotedaj skoraj niti poznal ni. Ob vsakem drugem občutju bi ga bili odbijali. Tedaj ga niso. Da ga niso, je bila več vzrok nego fanti sami Jerajeva Ana, ki je cvetla. Pavle je od dne do dne bolj tonil v omotično srečo, ki mu jo je zapeljiva točajka nalivala iz očetovih sodov in iz svojega vedrega, vabečega govorjenja. Odlikovala ga je Pavla, kjer je le mogla, in kakor da tako in drugače biti ne more, so fantje molče in brez zavisti priznavali srečnemu tekmeču prvenstvo. Še Travnov Ciril je bil zbledel. To je prijalo Pavlu, rastel je v dobro voljo, napajal drugove in se užival ob nasmihajoči se Ani in hvalisujočih ga tovariših. In kakor se pijanec privadi pijači, da jo mora imeti, tako je bilo tudi Pavlu. Bil je resnejši in zmernejši od drugih, a prijemalo se ga

je le. Vino je bilo potreba iz dne v dan bolj in Ana Jerajeva je sladko vabila. Pesem ni lagala o njej. Sladko je bilo toniti v njenih očeh, sladko peti o njih:

„Nobene bukvice niso tak lepe,
Kakor so tvoje rjave oči . . .“

V takih razmerah je prišlo novačenje. Pavlu je spletla velik šop Ana Jerajeva in ga neprespanemu obesila na prsi. Še druga, Ana Jeranova ga je bila povila. Nihče ni prišel ponj in zvenel je žalosten, ko je od Jerajevih še tretji dan po naboru pela pijana pesem:

„ . . . tak lepe,
Kakor tvoje rjave oči . . .“

* * *

To je. Hudiman pa pokora. Enkrat je nikoli in tudi rekrutstvo bi se še prebolelo, če bi bil vsak fant, ko se je vrnil s pregledovanja domov, pozabil nanje, se streznil, snel dekliske rože in „listek bel“ raz klobuk pa zaživel očetu, hiši, materi in delu kot prej, trezno, pridno. Pa se je, Bog pomagaj, premnogi za vedno iz tiste prilike naučil popijati, upravljati mladost, fantovsko čast, srečo mladega srca, svežost nepokvarjene duše. Tisti, ki so v vojake šli, so vsaj smeli trditi, čemu: bridka je „bela suknjica“. Tisti, ki niso šli, so zašli. In let je bilo treba, očetne jeze in materinih solza in še mlade neveste na novi dom, preden so našli raznovesje. Tudi Pavle je moral hoditi iz novačenja in norosti dolgo, dolgo. Bili so drugovi in prijatelji Orli, pa so mu bili predolgočasni. Bil je predsednik Štefan, načelnik Peter. Včasih se je zdelo, da bosta rekla vljudno, a vendar trpko. Nista rekla. Le prav nalašč točno sta spominjala Pavla na disciplinarni red. Jerajeva Ana je bila močnejša. Čim je postal Pavle v vinu boljše volje, že ga je vedela vjeti za besedo, da pride še drugi dan. V svojih treznih urah je sicer občutil, da ni sam svoj in zdelo se mu je marsikaj, kar ga je v vinu navduševalo, smešno, otročje, nezrelo. Storil je svoj sklep, da se mora postaviti malo po robu. Vse na svetu pa tudi ni Jerajeva Ana! Celu vsiljiva je včasih in morda se celo norčuje in ga vleče. Tudi drugo in to je že čul o njej. Iz dobrih namer je zopet cepnil klavarno in iskal razvedrila v vinu in družbi, ki ga je odtuževala prijateljem Orlom. Tako so bili prišli veseli binškošni prazniki. Tedaj se je zgodilo, da je našel Pavle doma knjigo, ki je bila z zlatu vezana. Odprl je in bral nekako skromno posvetilo na prvi strani. Poznal je roko, ki je pisala:

„Nobene bukvice niso tak lepe,
Pavle, beri jih, beri vse dni!“

Pisala je Ana Jeranova. Bukve pa so
bile orlovski „Zlata knjiga“.

* * *

In tako se je začel boj za Pavlovo dušo
med dvema deklicama. In ena je vabila
kakor Slast v pravljici in druga je klicala
kakor Krepost. In zdaj je zmagala Slast,
zdaj je pridobivala Krepost. Slast je vabila
s pesmijo in vinom, Krepost s knjigo, ki

je skoraj da kakor drug katekizem učila
pravo viteštvo in moštvo . . .

Takrat so sinili dnevi mlademu praporu.
Lepi, a slabotni Pavle je prevzel skrb za
neomadeževano društveno znamenje. Z be-
sedo in srcem je obljubil bratom in kumici,
da bo zvest.

Da bo zvest . . . Kumica, Ana Jeranova
je molila vneto. Da bi spadel . . . je trpela
zločesto zavidno Ana Jerajeva.

Pavle! Iz katerih bukvic boš bral? . . .
(Dalje).

OO

Pismo Orla-vojaka* svojemu župniku.

Skoplje, 9. aprila 1923.

Prečastiti!

Kajne, trdovratno molčim. Gotovo ste
že v skrbeh, da nisem utonil v macedon-
skem blatu. No, čudno bi res ne bilo prav
nič, ker ga je ob deževnih dneh, kakoršen
je današnji, do kolen in ima človek obilo
posla, da se izkobaca ven.

Macedonija je dežela blata v vseh ozirih.
Blato, da smrdi vsakemu, kdor ni npravno
popolnoma propal in pokvarjen, kdor zna
ločiti dobro od slabega, blato od čistosti.
Koliko blata med tovariši, če jih morem
tako imenovati! Vse plava v grdih jugo-
slovanskih psovkah, v kvantanju — tako
da moraš biti res dober plavač, opasan z
rešilnim pasom, katerega si prejel daleč
tam doma, med brati po duhu in srcu, o
delih z višjega vidika, na naših sestankih,
na našem duhovnem srčno-vzgojnem polju.
Revež bi bil brez njega, zapisan gotovemu
poginu, kar žali Bog opažam na tovariših.
Zato je moja misel, ko Vam to pišem, naj
bi bili naši fantje na vse te neprilike pri-
pravljeni, da bi ne gledali začudeno, če bi
jih vihar življenja potegnil tudi v ta vrtinec,
da bi imeli za take prijatelje mrtvo srce in
gluha ušesa; da bi došli v vojsko cepljeni
za take kužne bolezni. To je že skrb naših
fantovskih sestankov, treba je le, da se v
tem pravcu dela naprej, samo še s podvojeno
silo. V kolikor poznam naše fante, so v
tem oziru še precej slabo podkovani.

Popolnoma razumljivo je, da tam, kjer
vlada tolika revščina v duševnem oziru, tudi
telesno blagostanje ne zavzema Bog zna
kako odlične stopnje. Tudi v tem pogledu
vlada revščina, da je žalostno in se človek
željno ozira nazaj v naše domače kraje, ki

so jim dani vsi pogoji, da pridnemu člo-
veku zasigurajo človeka vredno življenje.
Tako ko človek vidi te kraje, ga prevzame
misel, da tu sem še niso posijali žarki
Kristusove vere, in da je ljudstvo tako
ubogo po zaslugah Alahove vere. Tukajšnje
mesto je v ogromni večini muslimanske
vere, kar pričajo številni minareti, ki ža-
lostno štrle nad drugimi mestnimi hišami.
Prebivalstvo v predmestjih nudi silno ža-
lostno sliko, katera postaja od časa do
časa skoro smešna zbog komično obleče-
nih Macedoncev in njih običajev. Vrhutega
neznosno podnebje, ki pripravlja razne bo-
lezni, nerodovitna gola zemlja in razne
druge okolnosti, vse to dela te kraje jako
neprijetne človeškemu očesu, nepripravne
za njegovo bivališče. Če kje, velja tukaj
zapoved Boga prvima človekoma: „V potu
svojega obraza boš jedel svoj kruh, dokler
se ne povrneš v zemljo, iz katere si vzet“. Bog
me varuj, da bi šel v macedonsko
prst!

Te dni obhajajo bratje Srbi svojo Ve-
liko noč. Slučaj je hotel, da sem bil včeraj
pri pravoslavni procesiji. Kakih sto vojakov
je delalo parado. Med temi sem bil tudi
jaz. Zanimivo je bilo pogledati spreved, v
katerem so bile zastopane razne pisane
korporacije. Značilno je, da so šli v spre-
vodu „Or-ju-naši“ s svojo zastavo. Srečno
pravoslavje! Dalje so šli veterani, oboro-
ženi z puškami, patroni in noži od nog do
glave, kakor hajduki. Celoten vtis je bil
bolj podoben pohodu na neprijatelja kakor
pa procesiji. Obred se je končal tako, da
se mi je zdelo, da so ljudje lačni tega kar
so iskali, da je bila procesija le nekaj zu-
nanjega, brez tiste notranje sreče, ki jo
občuti človek pri naših podobnih katoliških
slovesnostih.

Kako pa kaj pri Vas živite? Jaz mislim,
da ste voščilo za praznike prejeli? Izročite

* Ta brat ima dva razreda ljudske šole in tri-
letno orlovsko izobrazbo za seboj.

moj pozdrav bratom Orlom. Želim jim vztrajnosti pri pripravi za majske tekme. V vztrajnosti in slogi jim je uspeh zagotovljen. Gledajo naj, da bodo prvi, ali pa, da vsaj nazaj ne bodo zlezli. Mogoče bo

takrat že brat B. lahko nastopil. Br. tajnika pa prosim, da mi pošlje „Mladost“.

Končam z bratskim pozdravom: Bog živi! in z željo, da mi takoj odpišete. — Spomnite se me v molitvi. Vaš udani Joža.

○○○○○○

Dihalni organi in dihanje*.

K. V.

„Spoznavaj samega sebe“ ne sme in ne more veljati samo za dušo, ampak tudi za telo. Vsak mora poznati samega sebe vsega. Ustroj človeškega telesa je že sam na sebi tako zanimiv, da je vreden študija in spoznanja; zlasti pa bi si moral biti vsak telovadec in vsak športnik na jasnem, kako je zgrajeno njegovo telo in kako delujejo posamezni organi in deli.

Ker le potem, ko bomo imeli vsaj v glavnem delovanje in potrebe našega telesa pred očmi, si bomo uredili telesne vaje tako, da nam bodo čim več hasnile. Naša skrb mora biti, da ne bomo pri različnih vajah pretiravali, kar se često dogaja.

Zdrava pljuča in urejeno dihanje sta v prvi vrsti potrebna za obstoj in vzdrževanje življenja; zato se bomo najprej seznanili z njim, z njihovo obliko, funkcijo (delovanjem) in z vajami, ki so najbolj primerne za krepitev pljuč.

Dihalni organi.

Naloga teh organov je, da prevajajo zunanji zrak v telo in da odpravljajo iz njega za telo škodljive pline, med tem zlasti ogljikovo kislino (C O₂) in da omogočujejo kisiku v pljučih prestop iz zraka v kri in ogljikovi kislini prestop iz krvi v zrak, ki se izdiha. Začenjajo se ti organi na glavi z nosno in ustno votlino, ki se združita v žrelo; iz žrela izhajata dve cevi: požiralnik, ki gre v želodec, in jabolko s sapnikom, ki vodi v pljuča.

Zrak vstopa na obrazu skozi zunanji nosni odprtini v votlino nosa, ki jo deli zadaj koščen, spredaj hrustančast nosni pretin v dve polovici, ki se obe odpirata zadaj z odprtino, ki jo imenujemo hoano, v žrelo (pharynx). Na obeh straneh v nosu imamo še po tri koščice, nosne školjke, med katerimi ležijo trije nosni vodi. Školjke pretin in stranske stene nosa so obdane s sluznico z bogato razrejenimi žilami, ki segrevajo vdihani zrak in napravijo vlaž-

nega in tako se vdihani zrak prilagodi toploti zraka v pljučih, da ni prevelike diference med njima (da zabrani prehlad).

Tudi večji deli prahu in druge razpadine obvisijo na vlažni sluznici in laseh, ki jih imamo v nosu. V nosu se zrak preceja (filtrira), da pride kolikor mogoče čist v pljuča. Saj vidimo, kadar se vseknemo, koliko prahu se nam nabere v nosni votlini, če smo bili nekaj časa v prostoru, kjer je veliko prahu. In koliko lahko škoduje ves ta prah, če pride v pljuča! Zato dihajmo skozi nos in ne skozi usta, ki spustijo skoro ves prah naravnost v pljuča. Seveda, če imamo v nosu kake izrastke (polype), jih je treba po zdravniku odstraniti.

Druga pot za zrak je ustna votlina, ki je spredaj omejena od ustnic, na straneh od lic; navzgor meji na trdo nebo, ki prehaja navzdol v mehko nebo. Dno ustne votline tvori lahko gibljivi, mesnati jezik. Mehko nebo se končuje z jezičkom; ki niha nad hrbtom jezika. Ob straneh prehaja mehko nebo v dva oblaka, med katerima ležijo mandelji, ki radi obolijo (difterija).

Za mehkim nebom se pričinja žrelo, ki je na vse strani zvezano s votlinami v glavi. V votlino v nosu pridemo iz žrela skozi že omenjene hoane, kar doznamo tudi iz dejstva, da pride voda, če jo vsrkamo z močjo, skozi nos v žrelo. Z ušesom je žrelo v zvezi po ušesni trombi (Evstahijeva cev), ki se odpira blizu hoan. Spredaj je žrelo v zvezi z ustno votlino, meja je jeziček. Zadaj in navzdol prehaja žrelo lijasto v požiralnik, spredaj pred začetkom požiralnika pa se nahaja vhod v jabolko, kjer ima zrak svojo pot. Jabolko lahko otipljemo spredaj na vratu; pri suhih možeh pa štrli močno ven.

Jabolko sestavljajo trdi hrustanci, ki leže drug nad drugim in ki so med seboj zvezani. Na najvišjem hrustancu je pritrjena pokrivalka, ki je v zvezi z korenino jezika, in ki se vleže na jabolko, kadar požiramo, da ne pride kaj v sapnik, kar ni zanj. Če pa uide vendar kaj v sapnik, pravimo, da se nam je zaletelo.

* Viri: Schmidt, Unser Körper; Vodenik, Kako si ohranimo ljubo zdravje; Dekler, Der Mensch biologisch dargestellt. — Slike bodo v 7. številki.

V jabolku proizvajamo glasove. Notranja stranica napravlja na vsaki strani po dve gubi, ki jih imenujemo glasotvornici. Zgornji dve gubi ne sodelujeta pri tvorbi tona, zato jih imenujemo nepravilni glasotvornici. Spodnji pravi glasotvornici pa puščajo med sabo trikotno odprtino, ki se lahko zoži ali razširi s približevanjem ali oddaljevanjem glasotvornice. Iz pljuč prihajajoči zračni tok spravi glasotvornici v tresenje, ki da ton, katerega višina je zavisna od napetosti glasotvornic. Različne tone pa spreminjamo s pomočjo jezika, zob, ustne votline itd. v posamezne glasove.

Jabolko se nadaljuje v sapnik, ki je pri odrastlem človeku 10—12 cm dolga cev, sestavljena iz hrustančastih polobročkov, zadaj je sapnik pripet na požiralnik, ki je brez hrustancev. Sapnik stopa za prsnico v prsno votlino in se razcepi v višini 3. do 5. prsnega vretenca v dve veji, v dva bronha, ki gresta narazen, na desno in na levo. Desni krajši, gre v desna pljuča in se razdeli na tri veje za tri desne pljučne krpe, levi je namenjen za leva pljuča in se razdeli v dve veji.

Pljuča izpolnjujejo kot dva elastična, grbasta stožca prsno votlino. Med desnimi in levimi pljuči leži srce. Ker pa leži srce bolj na levi strani, so leva pljuča manjša in imajo tudi vtisk od srca. S širšim dnom, bazo, počivajo pljuča na trebušni preponi (diaphragma), ki loči trebušno votlino od prsne. S konico pa segajo v zgornjo prsno odprtino še nekoliko čez ključnico in prvo rebro, ki leži pod njo. Pri novorojenčku so pljuča rožno rdeča; postanejo pa pri odraslem človeku modrosiva s črnkastimi pikami, ki jih povzročajo pražni in delci raznih kovin, ki so z zrakom zašli in se zarili v pljučno tkano.

Leva pljuča sestojata iz dveh krp, desna pa iz treh. Na notranjih druga h drugi obrnjenih ploskvah vstopajo bronhi, dovajajoče (pljučne arterije) in odvajajoče (pljučne vene) žile v pljuča.

Pljuča so pokrita s pljučno mreno (pneuma pulmonalis), ki se ne da odločiti. Ob mestu, kjer vstopajo žile in bronhi, pa se ovije ta mrena na notranjo površino prsnega koša kot porebrnica. Pljučna mrena nam predstavlja vrečo, v katero so obešena pljuča.

Kakor že omenjeno, se cepi sapnik na dva bronha, desni se razdeli na tri večje veje, levi pa v dve veji. Vse te veje se ponovno cepijo in delijo na vedno manjše in finejše veje in vejice. Na koncu najmanjših vejic sede pljučni mešički. Stene teh mešičkov so prepletene in preprežene z gosto in tenko mrežo najtanjših žilic laskovic (kapilar). Najlažje si predstavljamo zgradbo pljuč, če jih primerjamo grozdu. Cel grozd so pljuča; posamezne jagode so pa, seveda neskončno zmanjšani, pljučni mešički. Peclja in jagode si moramo misliti votle. Peclji so bronhi z vejami. V jagodah, pljučnih mešičkih, se izmenjava zrak. Število mešičkov cenijo na 1700—1800 milijonov. Predstavimo si, koliko površino bi pokrili! Če postavimo enega poleg drugega v dolžino in širino, znaša njihova površina 200 m², od tega odpade 150 m² samo na laskovice, to je najtanjše žilice, ki spletajo mešičke. Le na ta način, da se kemična premena zraka vrši na tako veliki površini moremo razumeti izredno sposobnost delovanja naših dihalnih organov in prilagoditve trenutnim potrebam.

(Dalje prih.)

•••○○○○•••

Na sinjih vrhovih.

(Deklamacija na telov. akad. v Predosljih 4. II. 1923).

T. T.

Na sinjih vrhovih gora
kraljevi je orel doma.
Ozračje čisto mu reže perot
v varnem poletu — solncu naprot'.

Mi Orli smo večnega Solнца sinovi —
in božji vrhovi
so naši domovi!

Na goro Sinajsko je stopil Gospod,
ko v kamen začrtal človeku je pot.
Na vzvišeni gori Sin božji sedi,
ko osemkrat blagor ljudem govori.

Na Tabor visoki učence pelja,
ko v rajski lepoti se gledati da.
Na gori Sionski hram sveti stoji,
kjer samega sebe v spomin zapusti.

Kalvarije vrh je krvavi oltar,
kjer Jagnje umrje, kot spravni naš dar.
In preden Zveličar zemljo zapusti,
na Oljsko še goro z učenci hiti.

Mi Orli smo večnega Solнца sinovi
in božji vrhovi
so naši domovi!

Molitev sv. rožnega venca je uspešno sredstvo zoper največje zlo našega časa: prevzetnost in lenoba, beg pred trpljenjem in brezbržnost za plačilo v večnosti.

(Leo XIII. v encikliki Laetitiae sanctae z dne 8. sept. 1893).

Vera brez del je mrtva (sv. Jakob 2, 20).

○○○○○○○○

Iz življenja katoliških telovadcev v Švici.

Na potovanju iz Strasbourga proti domu se je odzvala četa Orlov prijaznemu vabilu zveze katoliških telovadcev v Švici in jih obiskala v Zürichu. V svrhu medsebojnega spoznavanja prinašamo prevod spisa (v 11. števil. Turnzeitung l. 1921.), ki opisuje težave Švicarjev pri njihovem društvenem življenju in nam pripoveduje, da so nasprotniki katoliških društev po celem svetu nasilni in nesramni, volja katoliške mladine do življenja in napredka pa dosti silna, da premaga vse ovire.

Švica je domovina največje državljanske svobode. Že l. 1291. so sklenili svobodni kmetje — gorjanci srednješvicarskih okrajev „večno zvezo“ z namenom, da se bodo z združenimi močmi ubranili nasilnih Habsburžanov. 500 let so se borili Švicarji proti vsakemu nasilniku, ki je hotel podjarmiti njihove gore in doline ter svobodoljubne gorjance. Po Napoleonovem porazu je dunajski kongres 1814/15 zagotovil švicarski zvezni republiki večno nevtralnost. 3 in pol milijona Švicarjev živi v 22 Kantonih, ki so skoraj samostojne državnice (nekateri kantoni imajo komaj 30.000 prebivalcev!), zvezane v eno republiko, ki jo vladajo vsaka tri leta na novo izvoljeni poslanci, predsednika pa volijo celo vsako leto novega. Vzlic verskim in narodnim razlikam (katoličani in protestanti, Nemci Francozi in Italijani) so vsi zadovoljni, ker vsi uživajo vso svobodo in enake pravice. Tudi tujci, ki hodijo v Švico zaradi njenih izrednih naravnih krasot, uživajo vse svoboščine; zato je Švica druga domovina političnih izgnancev celega sveta (nekdaj Poljaki, Čehi, Jugoslovani anarhisti, komunisti, zdaj Rusi, Avstrijci i. dr. pristaši razpadlih vladavin).

To državljansko svobodo pa tu in tam moti prenapeto strankarstvo (zlasti tisti, ki največ o svobodi govorijo in se svobodomiselnici imenujejo, so navadno nasilni, če jih je dosti skupaj), kar bomo brali v tem spisu.

* * *

Mladenič, ki je zapustil šolo, čuti potrebo po nečem, kar bi ga tudi še poleg navadnih opravil poklica zaposlovalo. Tej težnji ugajajo zlasti mnogovrstna društva,

ki služijo pritegniti mlade ljudi. Skoraj ne ve neizkušeni mladenič, kam bi se obrnil. Ogleduje se, kaj tu in tam počenjajo, kako v društvi žive.

V Erlingsbachu je že od nekdanj najbolj vleklo mlade ljudi v telovadno društvo. Toda le z veliko skrbjo so zri katoliški očetje za svojimi sinovi, ki so vstopili v telovadno društvo, kajti predobro so vedeli, da tam verne fante zasmehujejo in sramote. Ob praznikih in nedeljah tam nihče ni šel k sv. maši, kadar so imeli svoje prireditve in izlete. Umevno je, da katoliško prebivalstvo za tako društvo ni imelo posebnega veselja.

Tako je prišlo, da so poleti 1918 najpogumnejši člani mladeniškega društva, ki se je ustanovilo eno leto prej, osnovali telovadni odsek. Lahko je umeti, da so člani drugega telovadnega društva vse poskusili, kako bi razpršili mlade tekmece; „črni telovadci“, kakor so jih imenovali, so morali izkusiti, kaj vse zamore storiti slepo sovraštvo in hudobija strasti.

Hrabri bojovníki pa se niso dali z ničemer preplašiti, temveč so pogumo in vztrajno sledili svojim ciljem. Z darovi, ki jih je odsek nabral pri svojih prijateljih in dobrotnikih, so si kupili bradljo. Niso je pa smeli postaviti v telovadnico, kajti nasprotniki bi jo bili razbili na drobne kose. Vrl, pošten kmet je dal odseku na razpolago svojo hišo in dvorišče. Tako so cele mesece telovadili na skednju. Lepo je bilo gledati peščico fantov pri njihovem delu, pridni in samozavestni so bili.

Medtem pa niso opustili pogajanj, kako bi dosegli svojo pravico do souporabe telovadnice. Ko je na prvo prošnjo občinski svet odseku ugodil, je kmalu nato občinski odbor sklep sveta zavrgel. Preostalo je le še eno sredstvo: priziv na kantonalno vlado. To so storili v oktobru 1918. V januarju 1919 je končno dospela vest iz Solothurna: sklep občine je neveljaven, uporaba šole in telovadnice je za vsa društva enaka.

To je bil solnčni žarek za naše telovadce sredi zimske teme! Zdaj šele mogli misliti na urejeno, uspešno delo. Seveda ne smemo pozabiti, da jim je manjkalo še skoro vse orodje. Vendar so se sedaj dobre volje pripravljali za nastop v Dietikonu. Razmere

pa so bile neprijetne; vsako telovadno uro so nasprotniki motili. Kamni, voda i. dr. je letelo skozi okna v telovadnico, kjer je odsek telovadil. Psovke so se usipale kakor toča. Ta ali oni je pritem začel izgubljeni pogum ali pa potrpežljivost. Vedno pa je vrli načelnik znal vse skupaj obdržati s svojim taktičnim in spretnim postopanjem, seveda s težkimi napori.

Uspeh ni izostal. Zmagovita se je vrnila pogumna četa od nastopa v Dietikonu domov, ovenčana s prvim latorjem. (Zmagovalci, t. j. tekmovalci, ki dosežejo za to predpisano število točk, n. pr. 75%, dobe „venec zmage“, ki ga nosijo na glavi do doma. Op. pis.) Veselje in navdušenje v odseku in celem društvu je bilo nepopisno. Ponosno so zrl katoliški možje na mlado gardo. Celo nasprotniki niso mogli skriti svojega priznanja za tako uspešno delo.

Spomladi 1920 je odsek prvič nastopil na katoliškem družabnem večeru z lepo uspelimi vajami. Vsak nastop telovadcev so gledalci viharno pozdravili. Z navdušenjem so zavedni katoličani mogli ugotoviti, da ima odsek že precej izvrstnih telovadcev in da je bil celi spretni nastop uspeh do brega vodstva.

Inventar, ki je bil do tedaj zelo skromen, se je sedaj pomnožil z nakupom konja. Manjše predmete, kakor pripravo za skok i. dr. so že fantje preje kupili ali pa sami naredili.

Nasprotnike je neprestano napredovanje „črnih telovadcev“ oplašilo, zato so nas poslej raje pustili v miru. Pogum in vstrajnost sta torej tudi tu zmagala.

Na 1. švicarskem telovadnem nastopu (katol. zveze) v Baselu, ki je bil lani, je

nastopil odsek zopet z dobrim uspehom in si je pridobil v II. kategoriji en venec. V letošnjem letu pa se je telovadski odsek v Erlinsbachu opogumil in je sam priredil javno telovadbo z dobrim uspehom. Če pomislimo, da so to storili ljudje, ki v svoji mladosti še nikoli niso imeli priložnosti sodelovanja pri kaki prireditvi, moramo priznati: res, celi nastop je bil junaško podvzetje! Vsled dobre priprave in zlasti vsled lepega vremena je bil tudi gmotni uspeh zelo zadovoljiv. Ž njim si bo odsek mogel kupiti še to in ono, kar mu manjka, vrhu tega pa bo dajal fantom pogum in veselje do nadaljnega delovanja v katoliškem in telovadnem odseku.

Odseku v Erlinsbachu tudi mi častitamo in mu kličemo: Vivat, crescat, floreat! (naj živi, raste, procvita). Drugi odseki naj si vzamejo njegov pogum in vztrajnost za zgled. Prav dosti je krajev, kjer bi z mnogo manjšimi težavami in v ugodnejših razmerah mogli ustanoviti katoliški telovadni odsek. Če bi se le par pogumnih fantov našlo — tudi eden, ki zna biti dosti vsiljen, zadostuje — pa ne more izpodleteti.

Moramo pa tudi pripomniti, da telovadba še ni vse in tudi ne glavno. (Švicarji so zelo dobri orodni telovadci! Op. ur.) V prvi vrsti je treba gojiti versko načelo in življenje. To je skala, na katero zidamo vso našo lepo zvezo. Dejstva dokazujejo, da tam, kjer prešinja odsek globoka vera in člane odlikuje čednostno življenje, tudi telovadba dobro prospava. (Švicarji se radi postavijo, zato nekateri nastopajo tudi pri tekmah in prireditvah nasprotnih društev, kar seveda ni pogodu vodstvu zveze, ker nasprotuje načelom in škoduje disciplini. Op. ur.)

•••••

Nobeden ni iz Boga, kateri ni pravičen in ne ljubi svojega brata. V tem smo spoznali ljubezen božjo, da je On svoje življenje za nas dal in tudi mi moramo za brate življenje dati.
(1. list sv. Janeza 3. 10. 16.)

Kdor ne ljubi svojega brata, katerega vidi, kako more ljubiti Boga, katerega ne vidi?
(1. list sv. Janeza, 4. 20.)



Češkoslovenski orelsky svaz (ČOS). 14. maja so sprjeli slovesno v Pragi francoskega maršala Focha. ČOS. je sodelovala z zveznim praporom, svojo godbo 1100 osebami v kroju. Sokoli so se raje umaknili na drugo mesto, da nebi morali gledati orlovske mase. Pred stolnico sv. Vida je maršala nagovorila orlovska deputacija in mu izročila 2 albuma s slikami brnskega tabora, ki mu je bil Foch častni predsednik. — ČOS organizira letos 3 izlete v inozemstvo: 16. — 17. junija na Dunaj (javna telovadba, akademija in posvečenje prapora); 5. — 9. julija v Einsiedeln (Švica) na

mednarodne tekme tamkajšne zvezine prireditev; 19. — 26. julija pa v Pariz na letošnji nastop mednarodne zveze katol. telovadcev. Stroški so proračunjeni na 180:550 Kč (približno trikrat toliko Din). Na te izlete vabijo člane in prijatelje. Priglasje zbirajo orlovske župe. — V maju so začeli s številnimi orl. nastopi.

Občni zbor ČOS 1. maja v Brnu je zbral 195 zastopnikov (Orlov in Orlic) in 30 gostov. Po službi božji so šli v sprevedu na občni zbor, ki ga je otvoril starosta minister monsignor Šramek

s pozivom na notranje organizatorno in preporodno delo. Posebno je nagovoril slovaške delegate, naj se trudijo za sporazum in vzajemnost s Čehi (Orel je edina prostovoljna organizacija, v kateri so že združeni Čehi in Slovaki). Poslali so udarnostno brzojavko sv. očetu (po prazniškem nunciju) in predsedniku republike. Organizatorično poročilo (Landa) je naznanilo poglobitev izobraževalnega in tehničnega dela, v inozemstvu (Sanka) je močno porastel ugled Orla, finančniki uspešno sanirajo deficit brnskega tabora (Kotulan), v izobrazbi in orl. časopisju napredujejo (Pospichol, Žampach), o brn. taboru je podal pojasnilo Leiner. Na predlog komisije za sestavo liste odborov so bili med dr. izvoljeni za starosto zopet mons. Šramek, Žampach, Dolansky itd. za načelnika Prikoglj, med namestniki Svoboda, za častnega člana Dostal — Lutinov. Občni zbor je trajal od 1/2 11. do 3. ure. Zaključili so ga s himnamj.

Zbornik COS. zv. VII. za l. 1923., 87 strani (velikost Mladosti), obsega skoro same vaje za razne oddelke in sposobnostne vrste. Tudi gradivo za tekme zavzema precej prostora. Nižji naraščaj ima palice (4 vaje 1/4), višji naraščaj skupinske proste v trojicah (4 1/4), proste članov (4 1/4), gojenke (4 1/4) v dvojicah, mladenke (4 1/4), članice vaje s kiji (4 x 8 taktov) godba dr. Šetinova (za lanske vaje). Gradivo za župne tekme obsega v 8 § § a) tekme posameznikov v vrstah: začetnikov, nižji, višji, proste; b) proste tekme: skok v viš., skok v dalj, dviganje bremen, suvanje krogle obojerno, proste in redovne vaje. Mere so: za skok 110, 120 in 130 cm, bremena 30 in 40 kg petkrat, kroglja 2 x 8 m. Število tekmovalcev mora biti vsaj: začetnikov 24, nižji odd. 16, drugih po 8. Vaje za začetnike: drog, bradlja, konj na šir. skok v viš., bremena, proste, redovne; za niž. odd.: vse nastete in boks; za višji odd.: še konj vzdolž in mečevanje s palico. Za orodne vaje so določene le prvine za sestave, ki si jih župe same sestavijo. Lahkota vaj in svoboda v izvedbi ima namen olajšati večjemu številu začetek v tekmovanju, ki je pri mladi organizaciji še v povojih. Dalje obsega Zbornik raznovrstne vaje: proste, z orodjem, ritmične, rajalne, skupinske, z žogo, igre, vaje s srpi, orodne sestave za župne tekme, sestave dveh žup itd. Tako bogati VII. Zbornik tehnične zakladnice COS!

Handbuch der Leibesübungen (Zbornik telesnih vaj) v 30. knjigah je začela izdajati berlinska visoka šola za telesno vzgojo. Podati hoče v tem obsežnem delu (nad 3000 strani!) znanstveno podlago za zdravo telesno vzgojo v vseh oblikah in panogah. Izšel je že 1. zvezek (XII + 332 strai 8^o) s sodelovanjem več strokovnjakov o tel. organizacijah. Sledil bodo zvezki: o igrah, telesna vzgoja prvih let, izleti in turistika itd. V delu je že vseh 30.

Mednarodne tekme 1923 v Parizu. Dopise, zadevajoče to prireditev, sprejema „Le Secrétariat du Concours, 3 rue Barbet-de Joy, u Paris, 7^e. — Pariški mestni svet je daroval za ta nastop 30.000 fr. — Alžacanov gre v Pariz 1000 (iz 31 odsekov). Za njihovo 25 letnico je priglašanih (4. 5. avg. v Selestat) tekmovalnih vrst: 119 članskih,

69 naraščajskih, 32 fanfar, 59 trobentaško-bobnar-skih zborov, 37 strelskih oddelkov, 387 orodnih in 263 atletičnih tekmovalcev, 104 za olimpijski 8. boj 117 sodnikov. Ustanovili so podzvezo katoliških kolesarjev, ki se dobro razvija. Izbirajo že tekmovalce za prihodnjo olimpijado (Paris 1924).

Zdrave i Sila, časopis Bugarskih Junakov, izhaja v 3000 izvodih. Bivši minister K. P. Panajedov je Junakom podaril 3 nadstropno hišo v Sofiji. Letošnjega zleta v Sofiji se udeležijo hrvaški Sokol, češki in jugosl. pa ne.

Hrvaški katoliški narodni savez (HKNS) je izgubil svojega neumornega tajnika vlč. g. Pavla Jesiha (znanega zastopnika Hrvatov na vseh večjih prireditvah naših organizacij), ki je odšel za župnika v Preloščico kod Siska. — „Mladost“ (Zagreb št. 5.) objavlja od Cerkev in države potrjena nova pravila za Omladinski Savez (O. S.), zvezo hrv. katol. omladinskih in prosvetnih društev. O. S. je cerkvena organizacija in odsek (podzveza) HKNS. Predsednik je g. Ivan Merz, tajnik Jerolim Molinar, duhovni svetovalec jezuit o. Bruno Foretič, imenovan od nadbiskupskega stola.

Proslava kn. škofove 25 letnice v Ljubljani je potekala pristrčno. Somišljeniki so pokazali otroško ljubezen in hvaležnost, nasprotniki pa povečini niso odrekli spoštovanja do očeta slov. ljudstva. Zastopstvo Orlov je bilo pri posebnem sprejemu v soboto 26. V., pri službi b., sprejemu in kosilu 27. V. Tudi v pridigi so škof priporočali Orla in izjavili, da so se za napredek Orla in katol. dijaške zveze posebno trudili. Bog jih ohrani še dolgo! Na deželi so skoro povsod obhajala ta jubilej prosvetna društva z nastopom odsekov.

Priprave za katol. shod napredujejo. Pa ne povsod! Koder so zaspani, jih podregajte! Najmanj vsak zaveden veren fant in mož se mora prigrasiti. Skušajte tudi cagovce spraviti na shod, ti ga najbolj potrebujejo.

Novo tiskane knjige, ki izvrstno služijo svojemu namenu in jih toplo priporočamo onim, ki jih rabijo.

V založbi prodajalne K. T. D. Ničman: Dekliške pesmi (S. Sardenko), 122 strani, krasna oblika, 15 D (naj si jo oskrbi vsako misleče dekle — najlepši dar Orlicam!); Velika skrivnost (17 govorov o zakonu, dr. M. Opeka) 151 strani, 16 D (nepogrešljiva za krščanske žene in neveste!); Posvetimo družine presv. Srcu! (M. Štular), 63 strani, 5 D (spada v vsako verno hišo).

V založbi Jugosl. knjigarne: Gobe (Ante Beg), 5. zv. znanstvene knjižnice, 75 barvnih tabel, 60 strani razlage, lepo vezana, navodila za spoznavanje užitnih in strupenih gob, prva in edina tovrstna slovenska knjiga, 100 D; Praktični sadjar (Humek, popolni praktični nauki z 92 slikami in 24 barvn. tabelami, 120 D, strani 409 — dolgo zaželjen, nepogrešljiv pripomoček za uspešno sadjerejo (krasen godovni dar za kmečke fante!).

Marij, družba v ljublj. bogoslovju ima krasno knjigo: Knezoškof dr. A. B. Jeglič (15 D) v zalogi. Če je ne more kupiti društvena knjižnica, naj jo kupi odsek, ker vsak Orel mora vedeti, kako veliko je delo škofa za nas.



Ljubljansko orlovsko okrožje. Naše okrožje je v slovenski podzvezi gotovo najmočnejše, kajti v 6. srenjah združuje 24 odsekov. V srenjah in odsekih vlada velika delavnost. Vztrajno se vse pripravlja na katoliški shod, ki mora biti v čast slovenskemu orlovstvu. 400 telovadcev nam

je določenih za proste vaje. Trdno pričakujemo, da bomo to določeno število presegle, kajti že do sedaj je okrožje napredovalo na 321 telovadcev. Pridno se ustanavljajo Čebelice, vloge naraščajo, telovadne obleke se pridno nabavljajo, zato upamo, da bo telovadcev lepo število in da bodo čedno

napravljeni. Morda bi zanimala statistika? Za april izkazuje: telovadcev 321, netelovadcev 306, stareših 77, podpornikov 339, ustanovnih 26, častnih 6. Skupaj 1066 članov. Višjega naraščaja je 96, nižjega 359, skupaj 446. Vseh pripadnikov ima toraj okrožje 1512. Od meseca marca je okrožje napredovalo za 117 oseb.

Srenje prirejajo akademije in izlete, vse moči posvečajo svojim nalogam, revizijam odsekov, medsebojnemu stiku in ustanavljanju novih odsekov. Odborove seje se vrše tedensko, srenjski sveti vsako prvo, okrožni svet vsako drugo nedeljo v mesecu. Zastopstvo je vedno polnoštevilno. Okrožni odbor izdaja na srenje in odseke mesečno okrožnico, v kateri jim daje potrebna navodila in informacije.

Semič. 22 aprila popoldne je naš odsek priredil lepo uspelo telovadno akademijo s krasnim sporedom 18 točk. — Pozdravni govor br. pred. nam je orisal pomen in namen orl. delovanja za blagor ljudstva in domovine. Nato deklamacija „Bog živi“. Članske proste vaje in boks so proizvajali prav lepo; predvsem pa so ugajale občinstvu skupinske in vaditeljske vaje, sicer stare, a vedno zaželjene. Tudi naraščaj ni izostal in je častno rešil svojo nalogo. Čast vaditelju! Deklamacija in govor naraščajnikov, sta vplivala na občinstvo.

Nekaj novega so nam pokazale gojenke. Nastopa domačih deklic tukajšnje občinstvo še ni videlo. Nastop je bil prav posrečen; tako tudi izvajanje vaj (z robčki, venčki in zastavicami). Čast vaditeljici, da jih je v tako kratkem času (2 meseca) priučila vseh teh vaj. „Pesem Orličic“ je jako ugajala vsled poguma male gojenke. Telovadbo na bradlji je občinstvo strmeč zasledovalo, presenečeno nad toliko izurjenostjo in gibčnostjo br. telovadcev. Na splošno željo občinstva smo akademijo ponovili 13. V.

F. I.

Djakovo. V mali slavonski prestolici škofa Strossmajerja je katoliško gibanje med Hrvati našlo najbolj zrahljana tla in lepo cvete setev na vseh kulturnih poljih. Na hrvaškem katol. dijaškem sestanku 15. avg. 1921 je nastopila slovenska orlovska dijaška četa in zanetila veliko navdušenje za Orla, ki je kot prvi hrvaški odsek že v okt. 1921 uspešno javno nastopil in začel pripravljati tla za Orla v okolici. V Brno je poslal 52 oseb, na akademiji v gledišču jih je telovadilo 5.

Letos ima odsek 80 članov (30 tel. in 24 godcev), skoro 100 naraščajnikov, 50 članic (polovica telovadk) in do 100 gojenk. Naše okrožje šteje že 10 odsekov, čeprav je med Hrvati mnogo težje organizirati nego v Sloveniji. Največ ognja nam je dalo Brno, kjer smo videli, kakšne ogromne uspehe more roditi delo v organizaciji.

Imamo kompletno telovadnico in izdatno pomoč starejših društvenikov. Gojimo prav posebno predavanje (Orli, Orlice in oboji naraščaj jih je imel v l. 1922, okoli 150!) in versko življenje (trikrat smo šli v l. 1922. korporativno k sv. zakramentom, v stolnici smo stražili božji grob celih 24 ur!), vseh cerkvenih in narodnih svečanosti se udeležujemo korporativno Orli in Orlice. Odsek v Brodu še več stori v tem oziru: mesečno pristopa k sv. zakramentom in ob slovesnih praznikih poje v cerkvi.

Mogli bi še več odsekov ustanoviti, če ne bi verska in pravna malomarnost mladine ovirala. Pač pa pripravljamo tla na selih s predavanji in duhovnimi vajami za fante. Pomagajo nam verni izobraženi katoliški akademični starešine, katerih vsakdo mora biti po pravilih in praktičnem življenju član nabožne organizacije (Marij. kongreg. ali 3. reda)

ter mesečno prejeti sv. zakramente in tako biti vzor mladini. Tudi kmetje radi pomagajo naši organizaciji; primeri se, da nam en sam daruje po 10.000K in več! Potrebovali pa bi več izurjenih organizatorjev in telovadcev. Kaj če bi nekaj starejših dijakov Slovencev prišlo k nam na počitnice? Bili bi zelo dobro sprejeti! Prva dva naša načelnika sta bila Slovenca po 17 in 20 let. S priporočilnim pismom JOZ. bo vsak brat dobro preskrbljen. ič.

Maribor. Velika vrzel je nastala v katol. organizacijah, zlasti še v orlovski, odnosno v mariborskem odseku s smrtjo br. dr. Karla Verstovškega. Nenadomestna izguba je zadela Orla, ki so mu potrebni možje veliki po duhu in delih. Že pred svetovno vojno je bil dr. Verstovšek priljubljen predsednik odseka v Mariboru. Izmed starejših bratov je on največkrat oblekel naš kroj in sodeloval z mladino. Zgledno požrtvovalno se je trudil leta 1920. ob marib. taboru. Vedno se je trudil za zdrav procvit in napredek Orla. Z besedo in dejanjem je pomagal povsod, kjer je opazil omaganje in popušcanje. Znal je navdušiti fante za novo, vztrajno in požrtvovalno delo v orlovski organizaciji. Svojo skrb in pažnjo pa je posvečal tudi drugim odsekom na Štajerskem. Po preobratu leta 1918 je takoj poživil mariborski odsek. Vsled požrtvovalnega dela in velikih zaslug ga je odsek imenoval častnim članom. Kako mu je bil napredek in razmah odseka pri srcu, nam priča to, da je celo na smrtni postelji povpraševal po stanju odseka. Posnemati in slediti Ti hočemo, dragi brat v Tvoji značajnosti, v Tvojem delu, v Tvoji vztrajnosti. Lepe nauke si položil nam kot svojo oporo v srce in ti nauki nas bodo bodrili in priganjali k delu v orlovski organizaciji, k delu za slovenski narod, k delu za jugoslovansko državo. Naše navdušenje za orlovsko in za slovensko idejo je sad Tvojih naukov, Tvojih vzgledov. Kako zelo je bil rajni brat priljubljen med Orli in ljudstvom sploh, nam je pričal njegov pogreb. Veliko število Orlov in Orlic in nebroj ljudstva, ga je spremljalo na njegovi zadnji poti. Prihitei so zastopniki iz vse Slovenije. — Umrli je tudi naš podporni član br. Stelcar Joško. Bog jima bodi plačnik! K. K.

Skoplje. Dovolite mi majhen kotiček v naši „Mladosti“, katero žal tako malokedaj vidimo. Ako kje manjka kaka vejica ali drugo tako ločilo, Vas prav lepo prosim, da to sami pristavite, ker jaz pisatelj do danes še nisem bil. Tu v Skoplju se vedno, skoraj neprestano spominjamo našega slovenskega Orla, od katerega pa žal dobivamo prav malo poročil. Obljubovali so nam sicer bratje pred odhodom, da nam bodo vestno poročali o društvenem življenju, toda priznati moram jaz in še bolj oni, da so poročila, ki prihajajo od njih, zelo redka. Pisal sem po dvakrat, trikrat in še danes nisem prejel od nekaterih nikakega odgovora, čeprav vedo, da je največje veselje za vojaka pošta in da vojak težko piše zmiraj zastoj. Opominjam Vas tem potom, da nam pišete malo bolj pogosto če ne, se Vam zna prigoditi, da Vas, ko se vrnemo domov, prav pošteno otipljemo; razumete bratje Radolčani? Tukaj v Skoplju nas je veliko Orlov; smo lahko večkrat skupaj in razgovarjamo se o izletih, fantovskih večerih, telovadbi in kakšen telovadec je kateri. Vsak se zelo rad malo pobaha; tudi jaz sem tu v besedah malo boljši kakor v resnici, ker nečem biti prav najzadnji. Mislim, da se radi tega nisem prav preveč hudo pregrešil zoper Poslovnik, katerega naj bratje le pridno študirajo. Jaz ga nisem še pozabil. Drugače nam tu življenje prehaja ne ravno preveč prijetno. Priporočam pa vsem fantom, ki mislijo biti kedaj vojaki; naj se udeležujejo telovadbe in vadijo discipline; kako to prav pride, bo lahko vsak sam videl. Tudi

v verskem oziru tu nismo popolnoma zapuščeni. Imamo vsak ponedeljek popoldne krščanski nauk in to vsaka veroizpoved po svoje, (pomešani smo tu med pravoslavne in muslimane). Pri sv. maši smo bili pa šele enkrat in to pred Veliko nočjo, ko smo prejeli tudi sv. zakramente. Ako mi bo g. urednik dovolil — (prosim! urednik) — mu napišem včasih še kako vrstico, br. Gusteljna iz našega odseka pa prosim, da mi pošlje ta izrezek „Mladosti“ sem, ker cele ne smem prejeti. Vsem Orlom in Orlicam krepak Bog živi! A. Vogelink iz Radovljice.

Sv. Jakob v Ljubljani. Ker se naš odsek že dolgo ni nič oglasil, naj sledi kratek pregled njegovega dela v poslovnem letu 1922. in v zadnjih mesecih.

Odsek šteje 39 rednih članov, 20 podpornih, 1 ustanovnega; rednih telovadcev je 25. Naraščaj ima 34 članov. Sedaj se snuje višji naraščaj. Odbor: preds. Ivan Peček, podpreds. Anton Pagon, nač. Alfonz Valand, tajnik Anton Šerjak, blagajnik Stanko Voje, gosp. Alojz Ambrožič; duševni vodja: naraščaja Ivan Kogovšek; revizorja: Leopold Nagode, Ivan Sotler; razsodišče: Jernej Šerjak, Josip Osana, Stanko Sever. Seje so bile redno vsak teden. Fantovski večeri so se vršili tudi vsak teden (ob torkih) razen počitniških mesecev (julij in avgust). Obiskovalo jih je povprečno po 20 fantov. Na večerih je bilo večina tudi poučno predavanje. Predavali so br. Komljanec, Lederhas, Sever, Lavrič, Campa, Kogovšek.

Člani, kakor tudi naraščaj, imajo redno telovadbo po dvakrat na teden v telovadnici šole na Grabnu. Naraščaj ima redne tedenske sestanke. Poleti je priredil en krajši in en daljši izlet (na Orle in k Sv. Joštu). 19. marca 1922 in 14. januarja 1923 smo imeli telovadni akademiji z vsestransko ugodnim uspehom. S prvo akademijo je bila združena načelna tekma naraščaja. Udeležili smo se lani in letos telovadnega tedna JOZ., petero zunanjih prireditev in po dveh članih brnskega zleta. Na okrožni tekmi je naš odsek dobil 2. diplomu, (ravno tako tudi naraščaj). Priredil je dve predstavi, čajni večer z burko, kupleti, petjem itd, ter običajni Miklavžev večer z obdarovanjem naraščaja. Nastopil je tudi v kroju z naraščajem vred pri domačih procesijah o Sv. Reš. Telesu in o Veliki

noči. — Blagajnični promet je znašal v preteklem poslovnem letu 25.937 K 92 v.— Letos 8. julija bo praznoval naš „Orel“ desetletnico svojega obstanka. Slavje bo združeno z blagoslovljenjem novega prapora. Popoldne bo slovesnost v cerkvi Sv. Jakoba, popoldne javna telovadba, zvečer komerz v Unionu. Vse bratske odseke že zdaj opozarjamo na to prireditev ter uljudno vabimo, da se je množestveno udeleže.

Razveseljivo je, da je po raznih krizah, ki so prejšnje čase ovirale uspešen razvoj našega odseka, zavladala v njem prava bratska ljubezen in vzajemnost, katere naj ne skali več noben vihar! Predvsem naj velja v orlovski organizaciji Kristusovo načelo, ki ga je tako pogosto povdarjal ranjki dr. Krek: „Kdor je višji med vami, naj bo kakor nižji!“ Vsako častno mesto nalaga tem večjo dolžnost in požrtvovalnost, tem večjo ljubezen in obzirnost do bratov!

Sv. Benedikt v Slov. goricah. Ker v našem glasilu še ni bilo nič slišati od nas, hočem na kratko orisati naše delo v času od 30. oktobra 1921 do 15. oktobra 1922. Fantovskih sestankov je bilo 18. V poletnem času smo združevali te sestanke s shodi Mladiške Zveze. Na teh shodih so nastopali br. Orli kot govorniki in deklamatorji. Odborovih sej je bilo 8 in 1 izredni občni zbor. Začetkom leta je štel odsek 22 rednih članov, od teh 15 telovadcev. Tekom leta sta dva šla k vojakom, dva sta šla služiti v mesto, štirje pa so bili črtani vsled nerednosti. Telovadnih ur je bilo 32. 7. maja je odsek skupno z orliškim krožkom priredil telovadno prireditev z bogatim vspehom. Prisostvovalo je okrog 400 ljudi. Pri okrožni tekmi je odsek dosegel 65.64% točk in dobil drugo častno diplomu. 17. septembra 1922 smo se polnoštevno udeležili izleta Marijine družbe k Sv. Ani na Krembergu v kroju. Tam smo nastopili s prostimi vajami, br. Mirko Geratič pa je lepo govoril o pomenu Orla. — Brnskega tabora sta se udeležila br. načelnik in predsednik. Na pozdravni tabor v Celju smo poslali 3 brate. Odsek se je v krajih udeležil procesije na praznik presv. Srca Jezusovega in katol. shodov pri Sv. Treh kraljih v Slov. gor. in v Mariboru. Tekom leta smo trikrat igrali „Egiptovski Jožef“ in „Izgubljeni sin“.

M. G.



Br. v o j a k Š. Ne zameri, ko boš bral moje pismo v tej Mladosti! Lepo in zanimivo je pisano, globoke misli so v njem. Največ sem ga pa zato vzela g. župniku O., pri katerem sem ga slučajno videl, ker je krasen zgled današnje društvene izobražujoče sile. Ti imaš dvorazredno ljudsko šolo in tiste ure obrtnonadaljevalne šole za podlago, vse drugo si si pridobil s pridnim sodelovanjem v Orlu in izobraževalnem društvu. In vendar po obliki in vsebini pišeš tako lepo in modro, da posekaš dosti osmolčev! Tvoje pismo je neovrgljiva priča, da so naša društva res izobraževalna, odseki prave šole za vse — ki resno sodelujejo (zlasti za Kropo, kjer si se šolal, to velja!). Objavljam torej pismo bolj bratom za zgled in pogum, kakor Tebi v hvalo. Bog Te živi! Kaj piši v „Mladost“!

Br. F., na V. Dolgo te že poznam in vem, koliko delaš za Orla. Zato sem bil vesel, da si se odzval pozivu in si pisal. Toda — namesto dolgih stavkov o „programu in ciljih, razdelitvi, izpeljavi“ itd. bi bil Ti boljše napisal v kratkem stvarne podatke in številke o stanju odseka in izvršenem delu.

Kajti oni, ki se za Vaš odsek zanimajo, bi to radi vedeli, ne pa čitali o načrtih, ki so za vse že predpisani od O. P.

Sestri M. Č. Ker sem spis o Ivanki prejel prepozno za majevo številko, ga bom odstopil uredn. za orliški list, ki se pripravlja na prvi polet. Gotovo mu boste pridna sotrudnica!

Br. Zdravko. Tvoje „gostivanje“ bom nekoliko okrajšal in gotovo v veselje vseh čitateljev tostran in prek Mure dal natisniti, ko bo zato prostor na razpolago. Saj se bolj krščansko nikjer ne znajo zabavati kot pri Vas!

Br. tajnikom večine odsekov. V mlinu se dvakrat pove — v Mladosti bo pa menda treba štirikrat, preden boste tudi pri Vas sestavili dopis za „našo ljubo Mladost“. Pa brez tistega uvoda: že dolgo ni bilo čitati v našem glasilu o našem odseku. Vendar bi se motil, kdor bi mislil, da nas ni več, ampak mi smo le spali spanje pravičnega itd. Mi namreč vemo čisto dobro, da v spanju nihče ne piše. Zato pišite le kratko in stvarno, s podatki. Urednik.

Erman & Arhar

mizarstvo

Št. Vid nad Ljubljano 4

Priporočava se za vsakovrstna stavbna in pohištvna dela.

Načrti, proračuni brezplačno.

Stalna zaloga pohištva.

Cene nizke.

Postrežba točna.



Najboljša in najsigurnejša prilika za štedenje!

Ljudska posojilnica

registrovana zadruga z neomejeno zavezo

v Ljubljani, Miklošičeva cesta 6, pritličje
v lastni hiši, nasproti hotela „Union“ za frančiškansko cerkvijo

sprejema hranilne vloge in vloge v tekočem računu in jih obrestuje po

 5% 

brez kakega odbitka, tako da sprejme vsak vložnik od vsakih vloženih 100 kron čistih 5 kron na leto.

Za nalaganje po pošti so poštnohranilnične položnice na razpolago. — Skupno stanje vlog je bilo koncem novembra l. 1922 nad 110 milijonov kron. — Rezervni zakladi znašajo nad 1 milijon kron.

„INDUS“ D. D. PREJE CARL POLLAK



Tovarna za usnje, vsch vrst čevljev (posebej za telovadne čevlje) in gamaš v LJUBLJANI.

Kdor hoče postati član

Prvega delavskega konsumnega društva

naj se prijavi v poslovodstvu v Ljubljani —
Kongresni trg 2 ali pa v kateri izmed poslovalnic, i. s.:

Dunajska cesta št. 36,	Ruše,
Zaloška cesta št. 15,	Brezno,
Celovška cesta št. 1,	Prevalje,
Vič-Glince št. 214,	Mežica,
Svetje-Medvode	Črna,
Skofja Loka,	Bloke-Podvelki vrh,
Kranj,	Bloke-Nova vas,
Križe pri Trziču,	Novo selo pri Koč.,
Trzič na Gor.,	Ljutomer,
Domžale,	Struge,
Mengeš,	Dev. Mar. v Polju,
Smartno pri Litiji,	Št. Janž, Dolenjsko,
Sv. Križ pri Litiji,	Karmel,
Trbovlje,	Jagnjenica,
Poljčane,	Semič,
Makole,	Sv. Križ pri Kostanj.,
Maribor,	Cerklje na Dolenj.
Studenci pri Marib.,	

Orli!

Zavarujte svoje življenje, poslopa in premičnine le pri

Vzajemni zavarovalnici v Ljubljani Dunajska c. 17

PODRUŽNICE: Celje, Breg 33;
Zagreb, Pejačevićev trg 15; Sarajevo, Vrbanja ulica 4.

„Mladost“, glasilo Orlovske Podzveze v Ljubljani, izhaja 1. v mesecu. — List izdaja konzorcij „Mladosti“ v Ljubljani. — Upravništvo je v Ljubljani, Ljudski dom (pisarna O. P.). — Tiska tiskarna „Tiskovnega društva v Kranju“. — Urednik: Jernej Hafner, Ljubljana, Sv. Petra cesta 80. — Odgovorni urednik: Jožko Lindič.

Naroča se pri upravništvu „Mladosti“ (Ljubljana, Ljudski dom). Stane: za člane (skupaj s članarino Podzveze) **mesečno 2·50 Din** (pri skupni pošiljati na odseke), za vse naročnike, ki jo dobijo na svoj naslov: **letno 30·— Din**. Posamezna številka stane **2·50 Din**. Za naročnike izven Jugoslavije po dogovoru.

Dopise je treba pošiljati na urednika, ne na upravništvo. Dopisi, ki pridejo uredniku v roke po 10. v mesecu, se odlože za prihodnjo številko.

Inserate sprejema upravništvo.

Naročajte naše časopise:

„Slovenec“ „Domoljub“ „Bogoljub“

najboljši slovenski dnevnik. Mesečna naročnina Din 12·— najboljši razširjen slovenski tednik. Polletna naročnina Din 12·— prvi slov. nabožni mesečnik, glasilo Marijinih družb. Polletna naročnina Din 7·—

Naslov za naročila:

Ljubljana, Kopitarjeva ulica 6.

Društvena nabavna zadruga.

Blago za kroje:

Sukno m po	Din 207·50
Fin rjav klot za podlogo m po	60·—
Trdo platno za podlogo pri zurki po	17·—
Ruš, navadni po	19·50
Ruš, fini po	23·—
Ruš, najfinejši po	26·—
Rdeče volneno blago po najfinejše po	115·— 123·—
Čepice volnene po	24·—
Usnjati pasovi po	37·50

Telovadna obleka:

Telovadne hlače po	Din 125·—
pri naročilu najmanj 10 kosov so po	120·—
Tel. hlače srednje kakov. „	85·—
10 kosov po	80·—
Telovadne majice št. 2 po	32·—
„ „ „ 3 „ „	36·—
„ „ „ 4 „ „	40·—
Telovadni čevlji	85·50

Dalje priporočamo:

Valaške (orlovske sprehajalne palice) po	Din 20·—
Kravate za naraščaj po	10·—

Vse proti takojšnjemu ozir. predhodnemu plačilu!